

Gebiedsontwikkeling

Klavertje 4 / **Greenport Venlo**

notitie reikwijdte en detailniveau
planMER structuurvisie

datum:

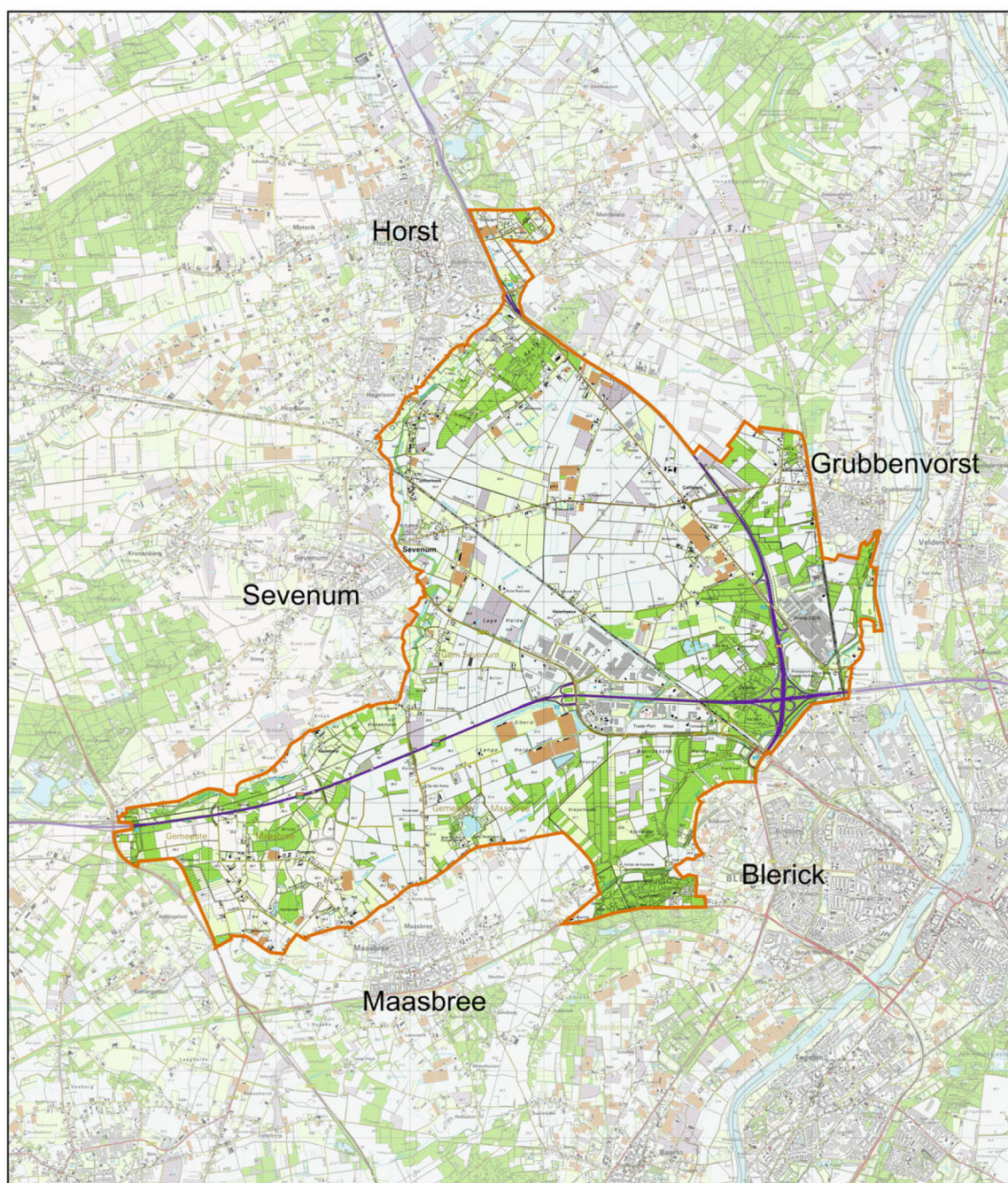
25 januari 2011

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1.	Aanleiding	3
1.2.	Doel en procedure planMER, doel notitie	4
1.3.	Relatie met reeds doorlopen planprocedures	5
1.4.	Plangebied en studiegebied	6
1.5.	Leeswijzer notitie	8
1.6.	Indienen zienswijzen	8
2.	Gebiedsontwikkeling K4 en reikwijdte planMER	9
2.1.	Inleiding	9
2.2.	Planvorming K4 en aard van het planMER	9
2.2.1.	Karakter structuurvisie en vervolg planvorming	9
2.2.2.	Aard van het planMER	9
2.3.	Beoogde ontwikkeling en opgave structuurvisie	10
2.3.1.	Achtergrond	10
2.3.2.	Programma en locatiekeuze	10
2.3.3.	Beoogde inrichting Greenport Venlo/K4	11
2.3.4.	Waterhuishouding	14
2.3.5.	Landschap en natuur	15
2.3.6.	Verkeer en vervoer	15
2.3.7.	Duurzaamheid en Cradle to Cradle (C2C)	16
2.3.8.	Fasering	17
2.4.	Vaststaande en variabele elementen	17
3.	Onderzoek ten behoeve van het planMER	19
3.1.	Inleiding	19
3.2.	Referentiesituatie	19
3.3.	Uit te voeren milieuonderzoek	19
4.	Planning vervolgstappen	21

Bijlage:

1. Overzicht mogelijke mer-plichtige activiteiten

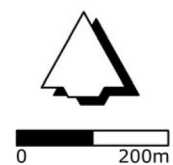

OUB3-FIG

Figuur 1: Ligging plangebied

legenda

 ligging plangebied

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Gebiedsontwikkeling Klavertje 4/ Greenport Venlo

De gunstige ligging tussen twee grote afzetmarkten (Randstad en Ruhrgebied), de goede bereikbaarheid en de sterke tuinbouwsector hebben ervoor gezorgd dat de regio rondom Venlo zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot één van de vijf Nederlandse Greenports. Rijk provincie en gemeenten hebben de handen ineengeslagen om de kansen voor een verdere economische ontwikkeling te benutten door in het gebied Klavertje 4/ Greenport Venlo (K4) een omvangrijk, duurzaam werklandschap te ontwikkelen. Dit gebied is gelegen in de gemeenten Horst aan de Maas, Peel en Maas en Venlo (zie figuur 1) en ligt globaal tussen de kernen Horst aan de Maas (noord), Grubbenvorst (oost), Maasbree (zuid) en Sevenum (west). Het werklandschap moet ruimte bieden aan onder andere glastuinbouw, logistiek, agribusiness en aanverwante bedrijven en instellingen. In het kader van de gebiedsontwikkeling wordt tevens gewerkt aan nieuwe infrastructuur, de versterking van de groenstructuren, duurzame energiesystemen en de realisatie van een duurzaam watersysteem.

Integrale planvorming tot nog toe

Al in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL2006) is in het gebied Klavertje 4/ Greenport Venlo een ontwikkeling van werkgebieden voorzien en is een nadere uitwerking van de gebiedsontwikkeling aangekondigd. In 2009 is vervolgens een specifieke POL-aanvulling vastgesteld ten behoeve van de integrale gebiedsontwikkeling van de werklandschappen. Voor deze POL-aanvulling is een planMER opgesteld.

Gelijktijdig met de POL-aanvulling is het Masterplan en het Strategisch Businessplan voor dit gebied uitgewerkt. Het Masterplan is tevens een bestuursakkoord tussen de betrokken gemeenten en de provincie, waarin de gezamenlijke voornemens zijn vastgelegd als samenwerkingskader. In het Masterplan en het Strategisch Businessplan zijn de inhoudelijke plannen, de instrumenten voor uitvoering inclusief de raming van kosten en opbrengsten bij elkaar gebracht. De ruimtelijke vertaling uit het Masterplan en het Strategisch Businessplan is bedoeld als illustratie van een indicatief toekomstbeeld dat richting geeft aan de toekomst (legt niets vast).

Nieuwe intergemeentelijke structuurvisie en planMER

In vervolg op het POL en het Masterplan willen de drie gemeenten nu in samenwerking met de provincie een intergemeentelijke structuurvisie voor het gebied Klavertje 4 vaststellen. Penvoerder daarvoor is de door hen gezamenlijk opgerichte Development Company Greenport Venlo (DCGV). De structuurvisie zal de ontwikkelingsrichting van het Masterplan conform de Wet op de ruimtelijke ordening vastleggen en daarbij op onderdelen ook actualiseren en nader concretiseren. Gekoppeld aan de structuurvisie wordt een planMER opgesteld. De voorliggende notitie reikwijdte en detailniveau vormt de eerste stap in de procedure om te komen tot dit planMER.

1.2. Doel en procedure planMER, doel notitie

Mer-plicht en doel planMER

De aard en omvang van de binnen het gebied van Klavertje 4/ Greenport Venlo beoogde ontwikkelingen maakt het op grond van de geldende mer-regelgeving nodig dat ten behoeve van de structuurvisie een milieueffectrapport (planMER) wordt opgesteld (zie bijlage 1). Het opstellen van een planMER past echter ook bij de doelstelling van de initiatiefnemers om de gebiedsontwikkeling zo duurzaam mogelijk tot stand te brengen. Doel van het planMER is milieuoverwegingen volwaardig te betrekken bij de voorbereiding van de structuurvisie en de daarop volgende plannen en projecten. Ten behoeve daarvan zal in het planMER:

- voor alle milieuaspecten systematisch een beeld worden gegeven van de huidige situatie en kwaliteiten in het gebied, inclusief eventuele autonome ontwikkelingen (referentiesituatie);
- worden nagegaan welke effecten de beoogde ontwikkelingen hebben voor de diverse milieuaspecten en welke maatregelen mogelijk zijn om negatieve effecten te voorkomen of te verminderen.

Het planMER moet voor de DCGV en de betrokken (gemeente)besturen handvatten bieden voor het optimaal sturen van de ontwikkeling, onder meer door resultaten te vertalen naar de structuurvisie. Het planMER wordt dan ook tezamen met de ontwerpstructuurvisie ter inzage gelegd.

Procedurestappen planMER en structuurvisie op hoofdlijnen

De procedure voor het planMER en de structuurvisie bestaat uit de volgende stappen:

1. openbare kennisgeving: partijen maken kenbaar dat zij voornemens zijn een structuurvisie met planMER op te stellen; daarbij bestaat voor een ieder de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen tegen dit voornemen;
2. raadpleging bestuursorganen: betrokken bestuursorganen (zoals Rijkswaterstaat, het waterschap etc) en de Commissie mer worden op basis van deze notitie geraadpleegd over de gewenste inhoud van het planMER;
3. opstellen planMER en ontwerpstructuurvisie door de DCGV in samenwerking met de drie gemeenten en de provincie;
4. ter inzage legging: het planMER wordt tezamen met de ontwerpstructuurvisie ter inzage gelegd; daarbij bestaat voor eenieder de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen;
5. advies: tegelijkertijd met de ter inzage legging wordt de Commissie voor de mer om advies gevraagd over de inhoud van het planMER;
6. verwerken reacties: de reacties ad 4 en 5 worden verwerkt in de structuurvisie;
7. vaststelling definitieve structuurvisie door de gemeenteraden van de drie gemeenten.

Doel notitie reikwijdte en detailniveau (NRD)

Het voornemen om een structuurvisie en een planMER op te stellen moet gepubliceerd worden waarbij aan iedereen de mogelijkheid wordt geboden zienswijzen in te dienen (stap 1). Parallel daaraan worden de betrokken bestuursorganen (Rijkswaterstaat, provincie, waterschap etc.) geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER (stap 2). De voorliggende notitie reikwijdte en detailniveau planMER vormt de basis voor deze twee procedurestappen. De notitie geeft aan op welke wijze de DCGV en de betrokken gemeenten het milieuonderzoek in het planMER willen vormgeven.

Deze notitie wordt ook gebruikt om de Commissie voor de mer vroegtijdig bij dit planMER te betrekken (vrijwillig advies).

1.3. Relatie met reeds doorlopen planprocedures

De intergemeentelijke structuurvisie is niet het eerste plan ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Klavertje 4/ Greenport Venlo. Onderstaand volgt een beknopt overzicht gegeven van de reeds doorlopen plan- en mer-procedures en procedures die binnenkort (naar verwachting vóór afronding van de structuurvisie) zullen worden doorlopen.

POL-aanvulling en planMER gebiedsontwikkeling Klavertje 4

Reeds in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL 2006) en in diverse gemeentelijke visies is een ontwikkeling van werkgebieden in het gebied Klavertje 4 voorzien. Mede op basis van het Masterplan is in 2009 een specifieke POL-aanvulling vastgesteld ten behoeve van de integrale gebiedsontwikkeling van dit gebied. De globale ontwikkelingsrichting zoals beschreven in de POL-aanvulling staat daarmee vast. Ten behoeve van de POL-aanvulling is een planMER opgesteld.

Waarom een nieuw planMER voor de intergemeentelijke structuurvisie?

Ondanks het feit dat voor de POL-aanvulling destijds al een planMER is opgesteld, is het toch nodig om voor de nu op te stellen structuurvisie een nieuw planMER op te stellen. Dit vanwege een aantal redenen:

- Er is behoefte aan een planMER dat de totale gevolgen van de gehele gebiedsontwikkeling in beeld brengt. Het planMER 'POL-aanvulling' vergelijkt de milieugevolgen van de POL-aanvulling alleen met het daarvoor geldende POL.
- In de 'POL-aanvulling' en dus ook het bijbehorende planMER worden de beoogde ontwikkelingen globaler beschreven dan in de intergemeentelijke structuurvisie het geval zal zijn. Er is daarom behoefte aan een meer concrete beschrijving en beoordeling van milieueffecten.
- De wetgeving vereist een actueel planMER.
- De duurzaamheidsambities zijn hoog binnen Klavertje 4/ Greenport Venlo, het planMER zal deze ambities inzichtelijk kunnen maken.
- Voorschrijdend inzicht kan in de nieuwe structuurvisie leiden tot andere afwegingen of kansen die zich voordoen. In het planMER zullen dergelijke veranderde inzichten worden beoordeeld op hun milieugevolgen.

Daar waar mogelijk wordt in het nieuwe planMER uiteraard gebruik gemaakt van de reeds beschikbare milieu-informatie uit het planMER 'POL-aanvulling'.

ProjectMER en provinciaal inpassingsplan Greenportlane

Voor de Greenportlane – de ontsluitingsweg voor het gebied Klavertje 4/ Greenport Venlo- is in 2009 een projectmer-procedure afgerond¹. Het tracé voor de 1e fase van deze weg - het weggedeelte tussen A73 en Venloseweg/Eindhovenseweg - is in een provinciaal inpassingsplan vastgelegd. De eerste delen van de weg worden (volgens de huidige planning) begin 2012 opgeleverd, nog voor de opening van de Floriade. In het op te stellen planMER voor de structuurvisie K4 vormt de 1^e fase van de Greenportlane een uitgangspunt.

Masterplan, Blauwplan en Landschapsplan Klavertje 4

Gelijktijdig met de POL-aanvulling is een Masterplan en het Strategisch Businessplan voor K4 uitgewerkt. Het Masterplan is het bestuursakkoord tussen de betrokken gemeenten en de provincie, waarin de gezamenlijke voornemens zijn vastgelegd als samenwerkingskader. Het Masterplan bevat een ruimtelijk beeld op hoofdlijnen voor de beoogde ontwikkeling van de

¹ Een projectMER is in het algemeen gedetailleerder van aard dan een planMER. Een projectMER hangt vaak samen met een concreet ruimtelijk besluit of milieuvergunning, terwijl een planMER wordt opgesteld voor een plan op hoger schaalniveau.

werklandschappen, geïnspireerd op de C2C filosofie. Essentiële onderdelen daarin zijn (zie ook paragraaf 2.3.6):

- de ontwikkeling van een duurzaam watersysteem (beschreven in het Blauwplan, bijlage bij het Masterplan);
- een zorgvuldige landschappelijke inpassing, zowel op het niveau van de klavers als op het niveau van de totale ontwikkeling (beschreven in het Groenplan en medio 2010 verder uitgewerkt in een Landschapsplan met uitvoeringsplan);
- de realisering van duurzame energievoorzieningen (energievisie op hoofdlijnen opgenomen in het Masterplan).

Het Masterplan vormt geen formeel plan zoals bedoeld in de Wro; er is daarom ook geen mer-procedure gevolgd. Wel zijn de hoofdlijnen vastgelegd in de POL-aanvulling, waarvoor zoals eerder is aangegeven wel een planmer-procedure is gevolgd.

Het Masterplan en haar bijlagen of afgeleide plannen vormen een belangrijke basis voor de op te stellen structuurvisie en planMER.

Trade Port Noord: planMER en structuurvisie, projectMER en bestemmingsplan

Intussen zijn ook voor een belangrijk deelgebied - het bedrijventerrein Trade Port Noord - al planologische procedures gevolgd of opgestart. De gemeenteraad van Venlo heeft voor het binnen haar gemeentegrenzen liggende deel van dit gebied in mei 2010 een structuurvisie met planMER vastgesteld. Momenteel wordt voor dit gebied een bestemmingsplan met projectMER opgesteld. Verwacht wordt dat dit plan in procedure wordt gebracht voorafgaande aan de ter inzage legging van de intergemeentelijke structuurvisie. In de op te stellen intergemeentelijke structuurvisie wordt dit plan als vast uitgangspunt beschouwd.

1.4. Plangebied en studiegebied

Plangebied structuurvisie en planMER

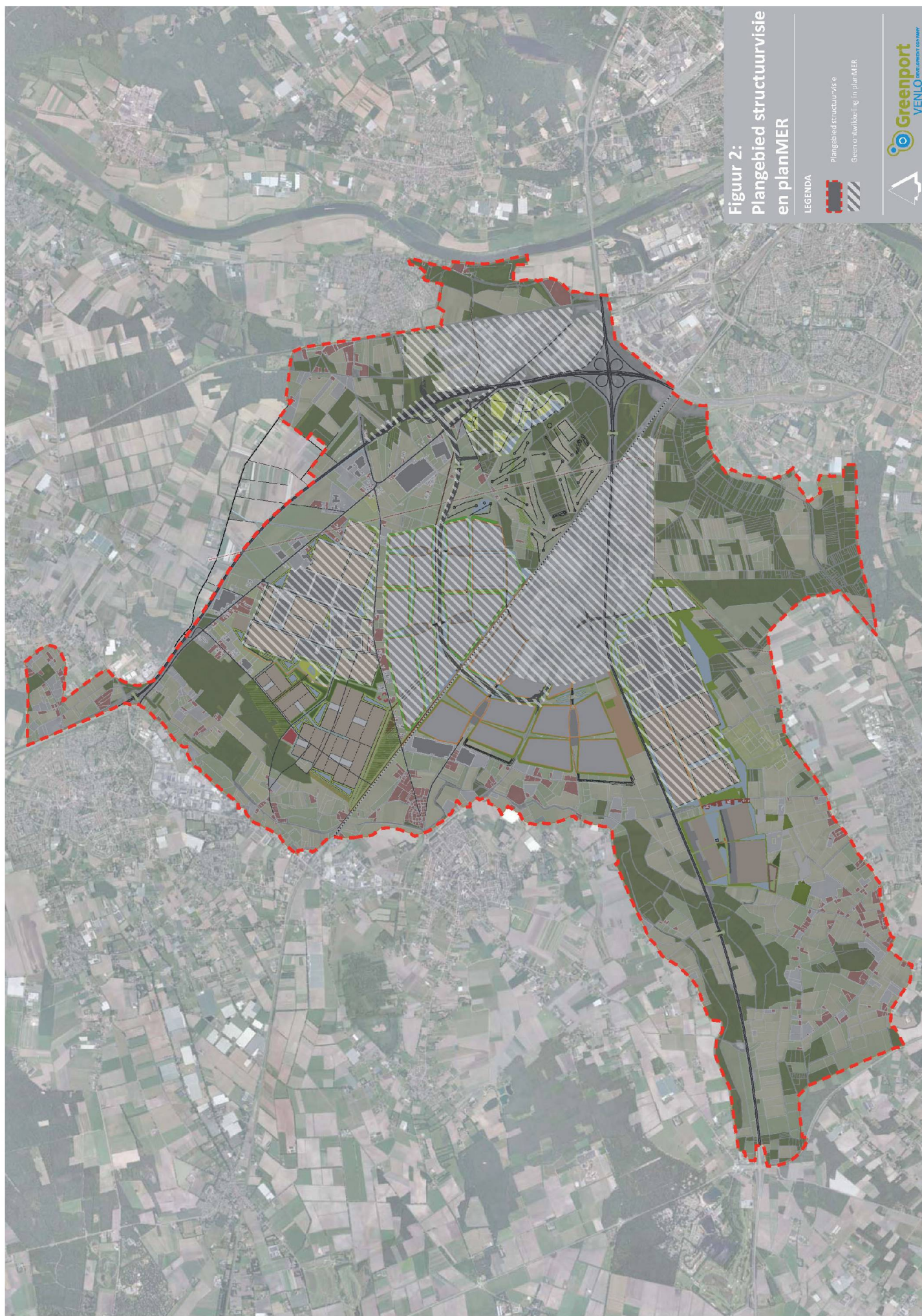
Het plangebied van de structuurvisie omvat het gehele gebied van Klavertje 4/ Greenport Venlo, zoals opgenomen in het Masterplan/ POL aanvulling. Dit gebied is circa 5.400 ha groot en ligt ten noordwesten van de kern van Venlo, nabij knooppunt Zaarderheiken waar de A67 en de A73 elkaar kruisen (zie figuur 2). Totale gebied ligt globaal gezien tussen de kernen Horst aan de Maas, Grubbenvorst, Venlo, Maasbree en Sevenum.

Het planMER richt zich alleen op de nog niet vaststaande nieuwe ontwikkelingen binnen dit gebied. Niet meegenomen worden daarin (zie figuur 2):

- De bestaande werklandschappen (bedrijventerreinen en glastuinbouwgebieden);
- De planologisch onherroepelijke delen van de Greenportlane;
- De ontwikkeling van het bedrijventerrein Trade Port Noord.

Studiegebied planMER

Het studiegebied is het gebied waar effecten, als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen, (kunnen) optreden. Het betreft het plangebied én de omgeving ervan. De omvang van het milieueffectgebied kan echter niet bij voorbaat worden aangegeven. Uit de effectbeschrijving in dit MER zal blijken hoever de milieugevolgen zich uitstrekken; dit kan per milieuaspect aanzienlijk verschillen. Zo zullen voor het aspect ecologie eveneens de effecten op bestaande natuurgebieden in de omgeving van het plangebied in beeld worden gebracht. Op het gebied van archeologie zal de effectbeschrijving zich echter vooral richten op het plangebied zelf. In het MER wordt per aspect in de effectbeschrijving aangegeven hoever de milieugevolgen zich uitstrekken.

1.5. Leeswijzer notitie

Het navolgende hoofdstuk 2 geeft beknopte informatie over de beoogde ontwikkelingen in het Klavertje 4-gebied en over de beoogde stappen in de planvorming. Daarbij wordt tevens op hoofdlijnen aangegeven welke ontwikkelingen en uitgangspunten al vaststaan en op welke punten de structuurvisie een nadere uitwerking zal geven ten opzichte van het Masterplan en de POL-aanvulling. Op basis hiervan wordt in hoofdstuk 3 het beoogde onderzoek voor het planMER beschreven. De notitie wordt afgesloten met een beknopt overzicht van de planning voor structuurvisie en planMER (hoofdstuk 4).

Bijlage 1 geeft inzicht in de mer-plicht van de mogelijke ontwikkelingen binnen het K4-gebied.

1.6. Indienen zienswijzen

Zoals in paragraaf 1.2 is aangegeven bestaat tijdens de periode van ter inzage legging van deze notitie voor een ieder de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen tegen het voornemen om een structuurvisie en planMER op te stellen. Daarbij kunnen ook opmerkingen worden gemaakt over de wijze waarop het in deze notitie aangekondigde onderzoek zal worden uitgevoerd. Zienswijzen kunnen schriftelijk dan wel mondeling worden ingediend bij de drie gemeenten, gericht aan het college van burgemeester en wethouders. Voorliggende R&D ligt ook ter inzage bij deze gemeenten op het gemeentehuis en via de website van de gemeenten, de provincie en DCGV raadpleegbaar.

Venlo:

- **Zienswijze** richten aan: Het college van burgemeester en wethouders gemeente Venlo, t.a.v. afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Postbus 3434, 5902 RK VENLO.
- **Mondelinge** reactie: afspraak maken via het secretariaat afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling via 077-3596666
- **Inzage** Stadskantoor Venlo, Prinsessesingel 30 te Venlo. Openingstijden: van 0800 tot 1700 en donderdag tot 2000.

Horst aan de Maas:

- **Zienswijze** richten aan: Het college van burgemeester en wethouders gemeente Horst aan de Maas, t.a.v. dhr. T. Heuijersjans, Postbus 6005, 5960 AA HORST
- **Mondelinge** reactie: afspraak maken via dhr. T. Heuijersjans via 077- 4779777
- **Inzage** gemeentehuis Horst, Wilhelminaplein 6 te Horst. Openingstijden: van 0900-1200 en 1400 – 1700 (en maandag tot 1900).

Peel en Maas:

- **Zienswijze** richten aan: Het college van burgemeester en wethouders gemeente Peel en Maas, t.a.v. afdeling Omgevingsontwikkeling, Postbus 7088, 5980 AB PANNINGEN
- **Mondelinge** reactie: afspraak maken via het secretariaat Omgevingsontwikkeling 077-3066666
- **Inzage** Gemeentehuis Panningen, Wilhelminaplein 1. Openingstijden: 0830 tot 1700.

Development Company Greenport Venlo:

- NRD ligt hier ter inzage en er kan een toelichting gevraagd worden middels het maken van een afspraak met mevrouw J. van Wijk op 077-8503456. Adres: Venrayseweg 182, 5928 RH VENLO.

Provincie Limburg:

- NRD ligt hier ter inzage en is via de site raadpleegbaar. Adres: Limburglaan 10, 6229 GA MAASTRICHT.

2. Gebiedsontwikkeling K4 en reikwijdte planMER

2.1. Inleiding

Dit hoofdstuk bevat eerst beknopte informatie over het karakter van de structuurvisie en de daarop volgende planvorming (paragraaf 2.2). Aan de hand hiervan worden er conclusies getrokken over de aard van het op te stellen planMER. Paragraaf 2.3 geeft vervolgens inzicht in de beoogde ontwikkelingen in en van het K4-gebied. Per deelaspect wordt aangegeven welke uitgangspunten al vaststaan en wat de opgave is van structuurvisie en planMER. Paragraaf 2.4 geeft een samenvattend overzicht van de vaststaande ontwikkelingen en uitgangspunten en de punten waarop de structuurvisie een nadere uitwerking zal geven ten opzichte van het Masterplan en de POL-aanvulling.

2.2. Planvorming K4 en aard van het planMER

2.2.1. Karakter structuurvisie en vervolg planvorming

De intergemeentelijke structuurvisie zal de schakel vormen tussen de ambities van het Masterplan (bestuursakkoord) en de daadwerkelijke uitvoering. De structuurvisie zal hét ruimtelijke beleidsdocument vormen op basis waarvan bestemmingsplannen worden opgesteld en omgevingsvergunningen worden verleend. Dit betekent dat de structuurvisie een bepaalde mate van concreetheid moet hebben. Aangezien de realisatie van sommige delen van de gebiedsontwikkeling vele jaren in beslag zal nemen (tot 2040) is tegelijkertijd flexibiliteit nodig. Alleen dan kan worden ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen en nieuwe inzichten. De structuurvisie zal hiermee rekening houden door strategisch ruimte te reserveren en het programma vast te leggen in bandbreedtes. Op deze manier worden eventueel noodzakelijke toekomstige ruimtelijke ingrepen (bijvoorbeeld extra infrastructuur) niet onmogelijk en kan worden ingespeeld op de vraag vanuit de markt. De benodigde onderzoeken (planMER) zijn hierop afgestemd.

2.2.2. Aard van het planMER

Klavertje 4/ Greenport Venlo omvat verschillende deelontwikkelingen waarvoor in het vervolgtraject (ten behoeve van bestemmingsplannen en/of omgevingsvergunningen) opnieuw projectmer- of mer- (beoordelings)procedures nodig kunnen zijn (zie ook bijlage 1). De insteek van het planMER is om deze complexe situatie met verschillende informatiestromen zo overzichtelijk mogelijk te beschrijven. In het planMER wordt zowel aandacht besteed aan cumulatieve effecten van de totale ontwikkeling als aan afzonderlijke effecten van de (belangrijkste) deelontwikkelingen. De relatie tussen het planMER en de verschillende projectMER-en en de mer-beoordeling is als volgt:

- Het planMER Klavertje 4/ Greenport Venlo maakt gebruik van reeds bestaande informatie (planMER 'POL-aanvulling', MER Greenportlane, MER Trade Port Noord) maar is up to date qua ontwikkelingen en onderzoeken, is afgestemd op het detailniveau van de structuurvisie en geeft inzicht in de totale milieueffecten van de gehele ontwikkeling van K4.

- Het planMER Klavertje 4/ Greenport Venlo biedt een zodanige basis dat projectMER-en en mer-beoordelingen die in het vervolgtraject nog benodigd zijn zo efficiënt mogelijk tot stand kunnen komen ('moeder-MER').

Het op te stellen planMER is gekoppeld aan de structuurvisie, brengt integraal de milieueffecten in beeld en vormt de basis voor verdere mer-procedures die moeten worden opgestart.

2.3. Beoogde ontwikkeling en opgave structuurvisie

2.3.1. Achtergrond

Ontwikkeling Greenport ten behoeve van economische structuurversterking

In een wereld die zich kenmerkt door globalisering is het noodzakelijk om in te spelen op en te participeren in internationale economische ontwikkelingen. Alleen dan kan Nederland haar leidende positie op het gebied van agro en agrologistiek vasthouden en verder uitbouwen.

Het doel achter de Greenports is het versterken van de bedrijvigheid in Nederland op het gebied van agro en agrologistiek. Voor de Regio Venlo wordt in de periode tot 2040 ingezet op 25.000 extra banen (direct en indirect) en 1 miljard extra omzet. De bestaande en toe te voegen bedrijvigheid focust zich op agribusiness, glastuinbouw, (vers) logistiek, bijpassende industrie en dienstverlening en onderzoeks- en onderwijsinstellingen.

Leidraad voor de ontwikkeling zijn de doelstellingen 'innovatie door verbinden' en 'quality of lijfe' en duurzame ontwikkeling, geïnspireerd door de principes van Cradle to Cradle.

Vraag naar glastuinbouw en logistieke bedrijvigheid

In Noord Limburg is een grote vraag naar kavels voor glastuinbouw en logistieke bedrijvigheid. Het gebied Klavertje 4 heeft de ruimte om in deze behoefte te voorzien. Het gebied leent zich, met de nodige investeringen in bereikbaarheid en kennisinfrastructuur, voor een goede en duurzame combinatie van economie en omgeving.

Behoefte in de markt

Vanzelfsprekend stoelt het Masterplan op marktanalyses en behoefteramingen voor glastuinbouw en bedrijventerreinen. In een recent onderzoek zijn deze analyses en ramingen, mede in het licht van de huidige economische omstandigheden, geactualiseerd. Zij stelt globaal dat de marktvraag t.o.v. analyses uit eerdere jaren, gelijk zal blijven maar dat we nu wel te maken hebben met een (tijdelijke) vertraging in uitgifte. Kortom de jaarlijks gemiddelde uitgifte in hectares uit het verleden, zal binnen enkele jaren weer gehaald gaan worden.

2.3.2. Programma en locatiekeuze

Waarom en waarom hier?

Strategische ligging

Klavertje 4/ Greenport Venlo ligt op een strategische plek tussen twee grote economische gebieden: de Randstad (circa 10 miljoen potentiële afnemers, belangrijke aanvoerhavens voor Europa) en het Ruhrgebied en achterland (circa 20 miljoen potentiële afnemers). Daarnaast heeft het gebied een belangrijke rol ('stepping stone') tussen een aantal economische topgebieden: de Mainports Rotterdam en Antwerpen, de Greenports Aalsmeer en Westland, Brainport Eindhoven, het Ruhrgebied en (AgrarRegion) Niederrhein. Vestiging dichtbij het afzetgebied is van essentieel belang voor ondernemers. De regio heeft in dit verband een sterke corridor-, bewerkings- en distributiefunctie. Daarnaast kenmerkt het gebied zich door een omvangrijke primaire voedselproductie, die haar afzet in zowel Ruhrgebied als Randstad vindt.

Actief bedrijfsleven

Nu al heeft een groot deel van de 25 logistieke wereldspelers een vestiging in de regio Venlo (circa 90%). Daarnaast heeft het gebied een actief bedrijfsleven bestaand uit 400 tot 500 bedrijven met in totaal circa 14.000 voltijdbanen. Een groot deel zijn deze banen te vinden in de voor Klavertje 4/ Greenport Venlo gewenste sectoren.

Programma volgens Masterplan

Het plangebied is circa 5.400 ha groot. Een groot deel van dit gebied zal de komende decennia worden getransformeerd tot een aantrekkelijk werklandschap. Tegelijkertijd wordt het 'groene casco' van het gebied versterkt met een robuuste groenstructuur. Het globale programma uit het Masterplan zal derhalve de basis vormen voor de PlanMER

Ontwikkeling staat op hoofdlijnen vast

De ontwikkeling van het gebied tot een duurzaam werklandschap staat met de vaststelling van de POL-aanvulling in 2009 vast. In de POL-aanvulling is de keuze voor een grootschalige ontwikkeling in dit gebied evenals de economische betekenis voor de regio en de provincie Limburg nader onderbouwd.

2.3.3. Beoogde inrichting Klavertje 4/ Greenport Venlo

Het ruimtelijk concept van het Masterplan

In het Masterplan dat ten grondslag ligt aan de POL-aanvulling én de intergemeentelijke structuurvisie, vormt de binnenkort aan te leggen Greenportlane de 'ruggengraat' van de ontwikkeling. Langs de Greenportlane zijn werklandschappen voorzien in de vorm van klavers (zie figuur 3). In de klavers zullen vooral bedrijven in de (agro)logistiek gevestigd zijn. De specifieke vormgeving van de klavers zorgt voor een goede ruimtelijke inpassing van de werklandschappen in de omgeving (zie kader). Door ruimte te bieden aan bedrijvigheid in de werklandschappen moet mede een verdere versnippering van het landschap in de omgeving worden voorkomen.

Het concept van de klavers (globaal)

De basis van elke klaver wordt gevormd door idealiter 4 bebouwde bladen, waarbij de maatvoering is afgestemd op distributiehallen/ tuinbouwbedrijven. De gemiddelde bouwmaat is idealiter circa 200 meter diep en circa 300 meter breed met circa 25 m vrije opstelruimte eromheen. De bladen liggen wat gedraaid ten opzichte van elkaar, waardoor de klaver zich naar buiten opent en het landschap naar binnen komt. Collectieve voorzieningen als parkeren, waterzuivering en kantoorfaciliteiten zijn aan de binnenzijde van de klaver, in de stam, geprojecteerd en hebben een directe verbinding met de 'groene vingers'. De klaver is via de stam aangehaakt op de Greenportlane en presenteert zich zo naar buiten toe. Rondom de klavers wordt met afgegraven grond van het bouwrijp maken een groene aarden wal gerealiseerd die zorgt voor een goede ruimtelijke inpassing.

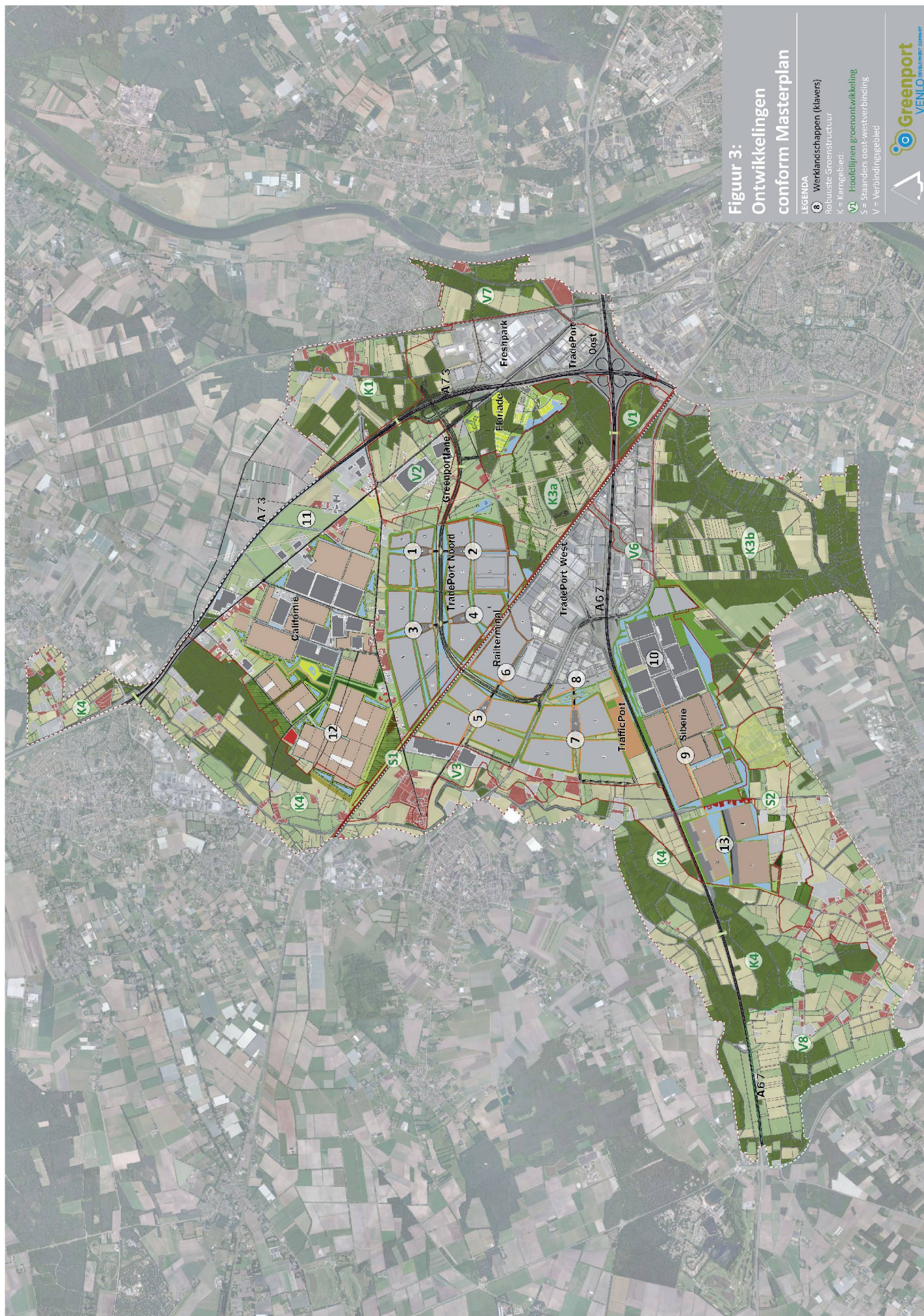
Daarnaast voorziet het Masterplan in grootschalige ontwikkeling van gebieden voor glastuinbouw en agribusiness in een zo optimaal mogelijke functionele clustering. Gelijktijdig met de ontwikkeling van de werklandschappen worden de aanwezige groengebieden langs de randen van het Klavertje 4-gebied uitgebreid en ontwikkeld tot een Robuuste Groenstructuur. Daarnaast is de ambitie om zoveel mogelijk zelfvoorzienend te zijn ten aanzien van energie en water.

Uitgangspunten invulling klavers

In de navolgende tabel is de voorziene invulling per klaver weergegeven. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen bestaande/ in ontwikkeling zijnde gebieden (waarvan de invulling nagenoeg vast staat) en nieuwe ontwikkelingen die onderwerp vormen van de structuurvisie en planMER. Voor informatie over de mer-plichtigheid van deze ontwikkelingen wordt verwezen naar bijlage 1.

Tabel 2.1 Beoogde functies per deelgebied / klaver

Deelgebied	Klaver-nummers	Functie	Opmerking
Bestaand / in ontwikkeling			
Trade Port West	-	Bedrijvigheid	Bestaand
Trade Port Noord (TPN)	1, 2, 3, 4, 6	Bedrijvigheid (vooral (agro)-logistiek)	Bestemmingsplan (deelgebied Venlo) en projectMER gaan voorafgaand aan structuurvisie in procedure; daarom in dit planMER als bestaande situatie beschouwd
Californië	-	Glastuinbouw	Bestaand/ in ontwikkeling (geldend bestemmingsplan)
Siberië	9, 10	Glastuinbouw	Bestaand/ in ontwikkeling (geldend bestemmingsplan)
Traffic Port	-	Micro Light Aviation/ verkeerseducatie	In ontwikkeling (geldend bestemmingsplan)
Nieuw (onderwerp structuurvisie)			
Sevenum Oost	5, 7	Glastuinbouw en/of bedrijvigheid, evt. intensieve veehouderij	Ontwikkeling grotendeels op middellange termijn; verschillende functionele invullingen mogelijk
Agribusiness	11	Agribusiness	Ontwikkeling op korte termijn gewenst
Californië West	12	Glastuinbouw	Ontwikkeling op korte termijn gewenst
Siberië West	13	Glastuinbouw i.c.m. agribusiness	Ontwikkeling waarschijnlijk op middellange termijn
Railterminal	6	Railterminal	Nog onzekere ontwikkeling op middellange termijn
DECL/ windturbines	S1	Ecologische zone gecombineerd met windturbines	Concept behoeft nog uitwerking, locatie energiecentrale staat nog niet vast
Golfbaan Zaarderheiken	K3a	Golfbaan	27 holes golfbaan geïntegreerd in het (mozaïek)landschap/ ecologische verbindingszone
Robuuste Groenstructuur	V3, S2, K3a/3b, V1, V2, K1	Natuur/ landschap evt. in combinatie met extensieve landbouw	Realisatie extra natuur/landschap vooruitlopend op en parallel aan realisatie werklandschappen, aansluitend op bestaande nog te ontwikkelen EHS/ POG-gebieden
Fase 2 GPL	-	Hoofdontsluiting K4 gebied op A67	Eerste fase GPL wordt aangelegd, tweede fase is niet direct bestemd. In planMER wordt verkend welke mogelijkheid het meest optimaal is.

Opgave structuurvisie en planMER

Het ruimtelijke concept van het gebied van Klavertje 4/ Greenport Venlo staat op hoofdlijnen vast. Onderwerp van de structuurvisie voor wat betreft de ruimtelijke inrichting zijn:

- de nadere begrenzing van deelgebieden/ klavers;
- de kaders en de uitgangspunten voor de invulling/ inrichting van deelgebieden/ klavers (inclusief flexibiliteit voor de functionele invulling);
- de uitwerking van het beleid inzake overige deelgebieden in het Klavertje 4-gebied (bijvoorbeeld IV en cultuurlandschap);
- de fasering van de deelontwikkelingen en de ontwikkelstrategie;
- de detaillering van de verkeersstructuur/ verkeersontsluiting;
- uitgangspunten vanuit het milieu- en energiebeleid.

In het planMER zullen de effecten van de nieuwe ontwikkelingen in beeld worden gebracht evenals de verschillen in effecten in geval van keuzemogelijkheden in de structuurvisie. Doel van de structuurvisie is onder andere het ruimtelijke beleid op een zodanig detailniveau uit te werken dat op basis daarvan omgevingsvergunningen voor het afwijken van het geldende bestemmingsplan kunnen worden verleend. Het detailniveau van het planMER zal daarop worden afgestemd, en waar mogelijk kan het planMER dienen als onderbouwing voor dergelijke vergunningstrajecten/ bestemmingsplantrajecten.

2.3.4. Waterhuishouding

Uitgangspunten Masterplan

Uitgangspunt van het Masterplan is dat de ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied zoveel mogelijk waterneutraal plaatsvinden. Het hydrologisch evenwicht in het gebied vormt één van de ruimtelijke dragers van het ontwerp. In het Blauwplan dat als bijlage dient bij het Masterplan, is hiervoor een vernieuwend concept voor het omgaan met water uitgewerkt. De belangrijkste principes hiervan zijn kort samengevat:

1. Bodem als drager voor het watersysteem: De bodem is drager voor het duurzame watersysteem en krijgt drie verschillende rollen: als waterbank (reservoir van grondwater), als transportmedium (water gaat via de bodem van waterleveranciers naar watergebruikers) en als natuurlijke waterzuivering.
2. 'Living machine' en bergings-/infiltratievijver centraal in het klavertje: Centraal in de klavertjes bevindt zich een groenzone met een 'living machine' die het afvalwater uit de omliggende gebouwen zuivert. Via infiltratievijvers in de groene wiggen wordt het water vervolgens in de bodem geïnfiltreerd. Op deze wijze wordt water 'native to place' gezuiverd.
3. Opvang en infiltratie hemelwater: Het hemelwater van (grote) dakvlakken van de bedrijven en de glastuinbouw wordt, naar gelang de waterbehoefte van de bedrijven (grijswatersysteem), opgevangen in een centraal waterbekken. Het overige hemelwater infiltreert (waar nodig na zuivering) in de bodem om de natuurlijke grondwaterstand aan te vullen.

Met deze vernieuwende aanpak blijft het natuurlijke watersysteem na de gebiedsontwikkeling niet alleen versterkt, ook wordt invulling gegeven aan het thema zelfvoorzienendheid en verbetert het watersysteem zelfs ten opzicht van het huidige situatie.

Opgave structuurvisie en planMER

Ten behoeve van de structuurvisie zullen de uitgangspunten voor de waterhuishouding, op basis van het Blauwplan, nader worden geconcretiseerd (waar nodig per deelgebied). In het planMER worden op basis hiervan de effecten van de ontwikkelingen op het watersysteem beschreven, zowel voor de middellange termijn als de langere termijn.

2.3.5. Landschap en natuur

Uitgangspunten Masterplan

Belangrijk uitgangspunt van K4 is dat de ontwikkeling van de werklandschappen gepaard gaat met de ontwikkeling van een robuuste groenstructuur. Doel is het creëren van een aantrekkelijke werk- en recreëeromgeving, waarbij kansen worden benut voor ruimtelijke kwaliteit, die zorgen voor onderscheidend vermogen en identiteit van Klavertje 4/ Greenport Venlo.

In het ruimtelijk concept van het Masterplan bij de uitwerking van de groenstructuur wordt gebruik gemaakt van het zogenoemde 'ladderconcept': natuur- en landschapsontwikkeling in de vorm van een ladder, met twee staanders.

De twee staanders worden gevormd door de Groote Molenbeek en het Natuurontwikkelingsplan Venlo-West:

- Westelijke staander: De brede zone langs de Groote Molenbeek vormt een robuuste natte ecologische structuur. De landschappelijke functie van deze staander wordt versterkt met het aan de oostzijde aansluitende overgangsgebied met een open (cultuur)landschappelijk karakter.
- Oostelijke staander: De oostelijke staander sluit aan op de bestaande bosgebieden nabij het knooppunt Zaarderheiken. Deze staander krijgt het karakter van een mozaïeklandschap waarbinnen ook de golfbaan wordt gerealiseerd.

Tussen deze twee staanders in worden binnen het plangebied drie groene sporten gerealiseerd (groene verbindingen tussen de staanders): één ten zuiden van glastuinbouwgebied Siberië, één langs de spoorlijn Venlo-Eindhoven en één aan de noordwest grens van het plangebied.

Het 'ladder-concept' vormt een onderdeel van het ruimtelijk casco waarbinnen het werklandschap K4 wordt gerealiseerd. Binnen dit casco is ook ruimte om waar nodig bestaande natuurwaarden die door de realisering de werklandschappen verloren gaan, te compenseren. De oppervlakte van de te ontwikkelen groengebieden kent namelijk een dermate grote omvang dat compensatieverplichtingen hierin in beginsel ruimschoots gerealiseerd kunnen worden.

Rondom de verschillende klaverbladen worden groene taluds aangelegd (manchetten), waardoor een rustig en coherent landschappelijk beeld ontstaat.

Opgave structuurvisie en planMER

Het 'ladder'-concept is na de vaststelling van het Masterplan en de POL-aanvulling nader geconcretiseerd in het Landschapsplan. Het Landschapsplan vormt voor dit aspect de basis van de structuurvisie en het planMER. Daarbij zal ook de samenhang tussen de ontwikkeling van de werklandschappen en de robuuste groenstructuur in de tijd in beeld worden gebracht.

2.3.6. Verkeer en vervoer

Uitgangspunten Masterplan

De Greenportlane vormt de belangrijkste ontsluitingsweg in de toekomstige wegenstructuur van Klavertje 4. De Greenportlane ontsluit het Klavertje 4-gebied richting de A67 en de A73. De verschillende klavers worden (zoveel mogelijk) direct ontsloten vanaf de Greenportlane. Bedrijvigheid die verkeersintensief is, wordt zo dicht mogelijk bij de Greenportlane gesitueerd. De 1^e fase van de Greenportlane (tussen A73 en Eindhovenseweg) zal al op korte termijn worden gerealiseerd.

De Klavers zelf worden bij voorkeur ontsloten via wegen die aan de randen van de klaverbladen zijn gelegen.

Om de beschikbare modaliteiten voor het vervoer van goederen te verruimen is in het Masterplan ook ruimte gereserveerd voor een railterminal.

Opgave structuurvisie en planMER

Op een aantal punten bestaat nog onduidelijkheid over de toekomstige wegenstructuur en wijze van ontsluiting. Punten van nader onderzoek en beleid voor planMER en structuurvisie betreffen:

- het karakter van de Greenportlane en de mogelijkheden voor directe aansluitingen naar de klavers (met name in het gedeelte ten zuiden van de spoorlijn);
- op welk moment in de ontwikkeling de realisering van de 2^e fase van de Greenportlane noodzakelijk is en op welke wijze deze wordt uitgevoerd;
- de noodzaak van en mogelijkheden voor een directe ontsluiting van overige deelgebieden waaronder bijvoorbeeld het gebied Californië, de railterminal en Trade Port West op de Greenportlane.

In het planMER zal mede ten behoeve van de beantwoording van deze vragen een geactualiseerde (en meer verfijnde) verkeersprognose worden opgenomen die ook inzicht geeft in de verkeerseffecten van de afzonderlijke klavers.

2.3.7. Duurzaamheid en Cradle to Cradle (C2C)

Uitgangspunten Masterplan

Bij de gebiedsontwikkeling K4 wordt de filosofie van 'Cradle to cradle' (C2C) als inspiratiebron voor een duurzame ontwikkeling gehanteerd. C2C is een (ambitieuze) vorm van duurzaam ontwikkelen. C2C gaat uit van het sluiten van kringlopen in de 'ecologische' en 'technische' cyclus, waarbij geen verlies optreedt in ecologisch, financieel of sociaal opzicht – integendeel: het doel is waarde toevoegen. In het Masterplan is deze filosofie vertaald naar ruimtelijke uitgangspunten, zoals:

- ruimtelijk casco: infrastructuur en landschap als ruimtelijke dragers die bereikbaarheid en leefbaarheid voor de langere termijn waarborgen en tegelijkertijd voldoende flexibiliteit bieden voor een (marktgestuurde) invulling.
- minimaliseren verkeersbewegingen: Optimale afstemming tussen de verschillende schakels in de agroketen ruimtelijk faciliteren; verkeersintensieve functies nabij de hoofdinfrastructuur realiseren.
- maximaal zelfvoorzienend (i.i.g. ten aanzien van energie en water): Faciliteren van samenwerking op het gebied van energie- en watervoorziening en bij de verwerking van reststoffen en afvalwater.
- sense of place: het creëren van een aantrekkelijke omgeving om in te werken en te recreëren; kansen benutten voor ruimtelijke kwaliteit ten behoeve van onderscheidend vermogen en identiteit Klavertje 4.
- intensief ruimtegebruik, o.a. dubbel en optimaal ruimtegebruik en maximaal gebruik van collectieve faciliteiten.
- verbinding van het werklandschap met bestaande ecologische systemen: het vergroten van de habitat voor flora en fauna (en mens).
- K4 in groter verband: belendende gebieden en gebiedsoverstijgende systemen betrekken in het ontwerp.

Opgave structuurvisie en planMER

Deze uitgangspunten zullen vanzelfsprekend ook leidraad vormen voor de structuurvisie en planMER. Daarnaast zal nader aandacht worden besteed aan twee doelstellingen die in het Masterplan slechts summier aan de orde zijn gekomen:

- de mogelijkheden om het gebied zo veel mogelijk zelfvoorzienend te maken ten aanzien van energie en water;

- uitwisseling van afvalstoffen en grondstoffen tussen bedrijven: de mogelijkheden om dergelijke uitwisseling mede door een gericht vestigingsbeleid te bevorderen.

In de structuurvisie en planMER vindt een concretisering plaats van deze ambities.

2.3.8. Fasering

Werklandschappen

De ontwikkeling in het Klavertje 4-gebied zal gefaseerd plaatsvinden. Van de nieuwe werklandschappen zullen de volgende deelgebieden als eerste aan bod komen:

- Trade Port Noord (Klavers 1-4);
- Californië West (Klaver 12);
- Klaver 11 (agribusinesssterrein Horsterweg).

Infrastructuur

De hoofdontsluiting van het gebied, de Greenportlane (1^e fase), wordt al op korte termijn, vooruitlopend op de ontwikkeling van nieuwe werklandschappen, aangelegd. De ontsluiting van de deelgebieden wordt samenhangend met de ontwikkeling van de deelgebieden gerealiseerd. In de structuurvisie en het planMER wordt bezien op welk moment van de ontwikkeling de 2^e fase van de Greenportlane nodig is voor een adequate ontsluiting van het Klavertje 4-gebied en op welke wijze dit gerealiseerd moet worden.

Robuuste Groenstructuur

De ontwikkeling van de robuuste groenstructuur moet minimaal gelijk op lopen met de ontwikkeling van de werklandschappen. De planning van het landschapsplan gaat ervan uit dat de gehele groenstructuur tot circa 2018 zal worden gerealiseerd.

2.4. Vaststaande en variabele elementen

Op grond van het voorgaande kunnen de vaststaande en variabele elementen voor structuurvisie en planMER als volgt worden samengevat.

Vaststaande elementen

Op grond van de eerdere planvorming moeten de volgende elementen als vaststaand worden beschouwd:

- het programma op hoofdlijnen;
- het ruimtelijk concept met de locatie van de klavers;
- de functionele invulling van de meeste klavers (tenzij anders aangegeven);
- de uitgangspunten van Masterplan/ Blauwplan voor de waterhuishouding;
- het concept en de programmatische doelstelling voor de groenstructuur;
- de verkeersstructuur op hoofdlijnen (hoofdontsluiting via de Greenportlane en het vastgestelde tracé voor deze weg);
- de fasering van de ontwikkeling op hoofdlijnen.

Variabele elementen

De plannen voor Klavertje 4/ Greenport Venlo kennen, mede gelet op de relatief lange doorlooptijd, ook nog verschillende variabele elementen. De daadwerkelijke invulling van deze elementen zal en kan soms echter pas bekend worden bij de daadwerkelijke uitvoering van het project.

- de precieze begrenzing van de deelgebieden;
- de functionele invulling van een aantal klavers (zie tabel 2.2) en het beleid voor de overgangszones (gebieden buiten de werklandschappen/ klavers en de robuuste groenstructuur);

- vestigingsmogelijkheden voor intensieve veehouderij;
- verbetering, invulling en mogelijkheden (cultuur)landschap;
- concrete uitgangspunten voor het watersysteem;
- onderdelen van de verkeersstructuur (karakter Greenportlane/ ontsluiting klavers, 2^e fase Greenportlane, ontsluiting noordelijke deel plangebied rondom Californië);
- uitwerking energieconcept en vestigingsbeleid bedrijven in verband met de uitwisseling van afvalstoffen en grondstoffen.

Geen alternatieven, wel inrichtingsvarianten in het planMER

De hoofdlijnen van de ontwikkeling van Klavertje 4/ Greenport Venlo staan sinds de vaststelling van de POL-aanvulling door Provinciale Staten vast. Bij de uitwerking van het tegelijkertijd opgestelde Masterplan is al in vergaande mate rekening gehouden met aspecten van milieu en duurzaamheid. Om deze reden zullen er in het planMER geen volwaardige alternatieven onderzocht worden.

In het planMER worden de milieueffecten van de beoogde ontwikkeling beschreven ten opzichte van de referentiesituatie (de situatie dat de ontwikkeling van Klavertje 4/ Greenport Venlo niet zou plaatsvinden). Daarnaast zullen voor de hiervoor genoemde variabelen, indien noodzakelijk, varianten worden beschreven en beoordeeld. In het planMER wordt daarenboven per milieuaspect nagegaan of de milieusituatie met aanvullende maatregelen relevant kan worden verbeterd. Het zal derhalve geen planMER worden waarin enkel een toets plaatsvindt of de gewenste ontwikkeling past binnen de wetgeving. Het planMER zal gebruikt worden om de duurzaamheidsmogelijkheden te verkennen en daarbinnen de meest optimale invulling te kiezen.

3. Onderzoek ten behoeve van het planMER

3.1. Inleiding

In het planMER worden de effecten van de beoogde ontwikkeling op een systematische wijze onderzocht en vergeleken met de referentiesituatie (de situatie die ontstaat als de verdere ontwikkeling van Klavertje 4 niet zou plaatsvinden). Het betreft zowel negatieve als positieve gevolgen. Ook wordt nagegaan in hoeverre negatieve effecten met maatregelen kunnen worden beperkt en of positieve gevolgen kunnen worden versterkt.

Dit hoofdstuk geeft eerst in het kort informatie over wat in dit planMER als referentiesituatie wordt beschouwd (paragraaf 3.2). Paragraaf 3.3 geeft vervolgens inzicht in de aard van het beoogde onderzoek.

3.2. Referentiesituatie

Referentiesituatie plangebied

Zoals in hoofdstuk 1 reeds is aangegeven, wordt als referentiesituatie voor het gebied Klavertje 4 uitgegaan van de huidige situatie plus:

- de Greenportlane 1^e fase (het weggedeelte tussen A73 en Venloseweg/ Eindhovenseweg waarvoor een provinciaal inpassingsplan is vastgesteld);
- de ontwikkeling van het bedrijventerrein Trade Port Noord (waarvoor de gemeente Venlo vooruitlopend op het planMER structuurvisie op korte termijn al een projectMER/ bestemmingsplan in procedure zal brengen).

Autonome ontwikkelingen in de omgeving

In de omgeving van het plangebied speelt slechts één ruimtelijke ontwikkelingen van betekenis die van invloed kan zijn op de te beschrijven milieueffecten. Het betreft de (mogelijke) ontwikkeling van enkele landbouwontwikkelingsgebieden (LOG-gebieden) in de gemeenten Horst aan de Maas en Peel en Maas. In deze gebieden wordt mogelijk, gebaseerd op het Reconstructieplan, ruimte geboden voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderijsector. De planvorming daarvoor is echter nog niet afgerond. Daarnaast zijn nog enkele concrete andere initiatieven in de directe omgeving bekend. Dit betreffen diverse bedrijfsmatige activiteiten op kavel-/ bedrijfsniveau, die wel degelijk meegenomen dienen te worden in dit onderzoek vanwege mogelijke milieueffecten.

3.3. Uit te voeren milieuonderzoek

Het uit te voeren onderzoek zal worden afgestemd op de in hoofdstuk 2 beschreven opgave voor structuurvisie en planMER. Het onderzoek zal inzicht geven in de milieueffecten van de beoogde ontwikkeling en mogelijke inrichtingsvarianten ten opzichte van de referentiesituatie (de situatie dat de ontwikkeling van Klavertje 4/ Greenport Venlo niet zou plaatsvinden). Voor de grotere delen van de ontwikkeling zullen daarbij ook de milieueffecten per deelgebied in beeld worden gebracht.

Het accent in het onderzoek zal liggen op de effecten en eventueel benodigde maatregelen op het gebied van:

- de waterhuishouding (met specifieke aandacht voor de concretisering van de beoogde vernieuwende aanpak volgens het Blauwplan);
- natuur- en landschapswaarden binnen en buiten het plangebied;
- verkeer en bereikbaarheid en daarmee samenhangende effecten.

In de navolgende tabel wordt voor alle relevante milieuthema's aangegeven welke aspecten in het MER aan de orde komen en welke effecten worden weergegeven. In de laatste kolom wordt aangeduid hoe de effecten worden beschreven en op basis van welke informatie dat plaatsvindt. Voor onderdelen wordt daarbij gebruik gemaakt van reeds beschikbaar onderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van de lopende of al eerder opgestelde MER-en. In de beschrijving van de effecten zal waar zinvol mede worden ingegaan op de effecten per activiteit/ deelgebied.

Tabel 3.1 In het planMER te onderzoeken aspecten

Thema	Te beschrijven effecten	Werkwijze
Bodem en water	waterkwantiteit (grondwater/ drooglegging, water in watergangen, vereist ruimtebeslag, 'living machine' en infiltratie)	kwantitatief onderzoek (met op te stellen grondwatermodel) waarin seizoenseffecten worden meegenomen
	waterkwaliteit	verkennend kwantitatief onderzoek
	bodemkwaliteit	kwantitatief op basis van bestaande informatie
	grondverzet	kwantitatief o.b.v. bestaande informatie
Natuur	beschermde gebieden (Natura 2000 en EHS)	kwantitatief onderzoek (Natura 2000: passende beoordeling)
	flora en fauna plangebied (soortenbescherming)	kwantitatief (o.b.v. bestaande gegevens en veldonderzoek)
Landschap en archeologie	landschapsstructuur en kenmerkende patronen	kwalitatieve beschrijving o.b.v. het landschapsplan
	cultuurhistorische waarden	beoordeling o.b.v. bestaande informatie
	archeologische waarden	beoordeling o.b.v. bestaande informatie
Verkeer en vervoer	verkeersintensiteiten en verkeersafwikkeling (hoofdwegenet en onderliggend wegennet)	kwantitatief op basis van geactualiseerd verkeersprognosemodel
	verkeersveiligheid	kwalitatieve beoordeling
Woon- en leefklimaat	milieuhinder bedrijven	verkennend onderzoek o.b.v. beschikbare gegevens
	geur en ammoniak veehouderijen	kwantitatief onderzoek naar beschikbare milieuruimte en effecten
	verkeerslawaaï (weg en spoor)	verkennend kwantitatief onderzoek
	luchtkwaliteit	verkennend kwantitatief onderzoek
	externe veiligheid	beoordeling o.b.v. beschikbare informatie
	risico's ivm aanwezige explosieven	beoordeling o.b.v. beschikbare informatie
Energie en duurzaamheid	energieverbruik en CO ₂ -uitstoot	verkennend onderzoek (o.b.v. het energieplan)
	grondstoffen en afvalstoffen	verkenning mogelijkheden voor (gericht vestigingsbeleid)

4. Planning vervolgstappen

De planning voor het vervolg van het planMER en de structuurvisie ziet er vooralsnog als volgt uit.

Tabel 4.1 Planning structuurvisie en planMER

Tijdsperiode	Te nemen stappen
januari – februari 2011	Kennisgeving voornemen; zienswijzen en raadpleging/ advisering over reikwijdte en detailniveau
januari – mei 2011	Opstellen structuurvisie en planMER
juni – juli 2011	Bestuurlijke behandeling structuurvisie en planMER
september 2011	Ter inzage legging ontwerpstructuurvisie en planMER
oktober-november 2011	Gereedmaken structuurvisie voor vaststelling
december 2011	Vaststelling structuurvisie

Bijlage 1. Overzicht mogelijke mer-plichtige activiteiten

De op te stellen structuurvisie bevat een grote diversiteit aan ontwikkelingen en nieuwe functies. Deze bijlage geeft een overzicht van mer-plichtige ontwikkelingen en geeft tevens aan om welke vorm van mer-plicht het gaat. Daaraan voorafgaande volgt eerst een korte uitleg over de drie mer-vormen.

Drie soorten mer-procedures

De mer-regelgeving onderscheidt drie soorten van mer-procedures: planMER, projectMER en mer-beoordeling.

Planmer

In twee gevallen heeft de overheid een planmer-plicht:

- Indien de overheid een besluit neemt dat het 'kader schept' voor een latere mer-(beoordelings)plichtige activiteit;
- Indien de overheid een besluit neemt waarin een zogenaamde passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet vereist is. Dit is bij (grootschalige) ontwikkelingen in de omgeving van Natura 2000-gebieden vaker het geval.

In de praktijk kan een planmer-plicht zowel aan de orde zijn bij structuurvisies als bij bestemmingsplannen. Bij bestemmingsplannen kan ook een combinatie van planmer- en projectmer-plicht optreden.

Projectmer

De projectmer-plicht is gekoppeld aan de besluiten van de overheid die de realisatie van een mer-(beoordelings)plichtige activiteit direct mogelijk maken. Bij ruimtelijke besluiten gaat het daarbij om bestemmingsplannen met (op zijn minst gedeeltelijk) een directe bouwtitel of omgevingsvergunningen voor afwijken van het geldende bestemmingsplan.

Mer-beoordeling

Naast de volledige projectmer-procedure (zoals deze momenteel doorlopen wordt voor Trade Port Noord) kent de mer-regelgeving voor minder grootschalige projecten ook de mer-beoordelingsprocedure. Hierbij neemt het bevoegd gezag (vaak de gemeenteraad die het bestemmingsplan vaststelt) op basis van een beoordelingsnotitie een besluit of de volledige projectmer-procedure al dan niet moet worden gevolgd. De wettelijke regeling gaat daarbij uit van het principe 'nee, tenzij'. Dat wil zeggen, een mer-procedure is alleen noodzakelijk als er sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen' die het betreffende project voor het milieu kan hebben.

Overzicht mogelijke mer-plichtige activiteiten K4

De navolgende tabel geeft een overzicht van mer-plichtige ontwikkelingen weer en geeft tevens aan om welke vorm van mer-plicht het in het kader van bestemmingsplannen gaat. Voor de structuurvisie leiden al deze (mogelijke) ontwikkelingen tot een planmer-plicht. Opgemerkt wordt dat de tabel is gebaseerd op het vigerende Besluit mer. Het recent gepubliceerde ontwerpBesluit tot wijziging van het Besluit mer is hierin niet meegenomen.

Op dit moment is nog niet bekend of en op welke wijze het Besluit mer zal wijzigen. De wijziging kan gevolgen hebben voor K4 (voor welke ontwikkelingen een planmer-plicht, projectmer-plicht of mer-beoordelingsplicht geldt).

Tabel B1.1 Overzicht mer-plichtige activiteiten K4

Ontwikkeling / activiteit	Opmerkingen en aandachtspunten
Gebiedsontwikkelingen	
Trade Port Noord (bedrijvigheid: K1, K2, K3, K4, K6, K8)	– projectmer-plicht: mer-procedure wordt binnenkort afgerond
Californië west (uitbreiding glastuinbouw: K12)	– mer-beoordelingsplichtig; beoordeling uitvoeren op basis van nieuw planMER – beoordeling eventuele noodzaak van projectmer in samenhang met Agribusiness (K11) en energievoorziening
Sevenum Oost (glastuinbouw en/of bedrijvigheid: K5, K7)	– mer-beoordelingsplicht of evt. projectmer-plicht voor bedrijvigheid; – beoordeling eventuele noodzaak van projectmer voor glastuinbouw in samenhang met glastuinbouw Siberië (K13, o.a. samenhang energievoorziening)
Siberië West (uitbreiding glastuinbouw: K13)	– formeel alleen mer-beoordelingsplichtig – beoordeling eventuele noodzaak van projectmer in samenhang met glastuinbouw in Sevenum Oost
Golfbaan (K3a)	– eerder projectMER opgesteld voor andere locatie, nieuw projectMER noodzakelijk – nauwe samenhang tussen golfbaan en omliggende groenontwikkeling (in ieder geval K3a)
Agribusinessterrein (K11)	– mer-beoordelingsplicht; beoordeling uitvoeren op basis van nieuw planMER
Groenontwikkeling “Ledder” (S2, K3a/b, ZV1, V2, K1)	– mer-beoordelingsplicht: beoordeling uitvoeren op basis van nieuw planMER – naar verwachting geen belangrijke negatieve milieueffecten
Specifieke activiteiten	
Windturbinepark	– planmer-plicht voor bestemmingsplan (mer-beoordelingsplicht in kader van milieuvergunning)
Koude-/warmteopslag	– planmer-plicht voor bestemmingsplan (onder bepaalde voorwaarden mer-beoordelingsplicht in kader van vergunning onttrekking grondwater, mogelijk vooral aan de orde bij glastuinbouwgebieden)
Duurzame energiecentrale	– planmer-plicht voor bestemmingsplan (onder bepaalde voorwaarden mer-beoordelingsplicht in kader van milieuvergunning)
Intensieve veehouderijen	– planmer-plicht voor bestemmingsplan (onder bepaalde voorwaarden mer-beoordelingsplicht of projectmer-plicht in kader van milieuvergunning, passende beoordeling op grond van Natuurbeschermingswet nodig)